

# Særskilte elevkurs innen fagområdene syn og hørsel

Nasjonalt brukerråd 15. februar 2023



# Bakgrunn

- Statped har fått nytt «mandat»/oppdrag med bakgrunn i Meld. St. 6 «Tett på...»
- Tre hovedspor for Statped: vesentlig smalere oppdrag, stort økonomisk nedtrekk, pålegg om landsdekkende organisering
- Forventninger til kommuner/fylkeskommuner: bygge opp kompetanse de ikke lenger vil kunne få pga. omleggingen i Statped
- Tiltak: Kompetanseløftet

# Prosesser i Statped og deres formål

- VOK-prosesser (varig, omfattende og komplekst) i tjenesteytende divisjoner
  - Hvilke tjenester skal utfases, hvilke skal nedskaleres og hvilke skal beholdes – samt effektivisering og forbedring av gjenvilvende tjenester
- Alternative prosesser i øvrige divisjoner
  - Som over, samt gjennomgang av alle muligheter for innsparing uten at det går ut over de tjenester vi skal fortsette med (husleie, strøm, reisevirksomhet, bruk av digitale tjenester, bl.a.)
- Arbeid med design av ny landsdekkende organisasjon
- Operasjonalisering av VOK-prosesser og alternative prosesser

# Fokus i arbeidet

- Skjerme individrettede tjenester for barn og elever som faller inn under det nye mandatet
- Bidra i kompetanseløftet
- Tilby kompetanseheving, spesielt i omstillingsperioden, også utenfor kompetanseløftet
- Samarbeid med KS, UH, kommuner og fylkeskommuner og brukerorganisasjonene for å møte kompetansebehov
- Beholde kritisk kompetanse – beholde spisskompetente folk

# Sansetapområdene

- Tillegg til tildelingsbrev nr. 3 2021, pkt. 7 som bakgrunn
- Også disse tjenestene skal være innenfor nytt mandat og kunne finansieres innen de nye rammene
- Nasjonalt brukerråd 16.11.2022 – lovnad om å legge frem et tilbud om elevkurs innen fagområdene syn og hørsel
- Arbeidsgruppe nedsatt
- Arbeidet legges frem 15.02.2023

# Elevkurs nr. 1, hørsel – elever på 4. trinn

- Pedagogisk formål med kurset

- Bidra til økt kunnskap om hørsel og eget hørselstap
- hjelpe elevene til å bli trygge språkbrukere
- At de utvikler sin språklige identitet
- At de kan bruke språk for å tenke, skape mening, kommunisere og knytte bånd til andre
- Utvikle og vedlikeholde ferdigheter som sosiale relasjoner, språk og kommunikasjon
- Bidra til å fremme elevens motivasjon, holdninger og læringsstrategier for å legge grunnlag for læring tilpasset deres egen alder og funksjonsnivå
- Bli tryggere på overgang fra barnetrinn til mellomtrinn

# Kurs 1 hørsel fortsetter (a)

- Faglig innhold

- **Læringsmål 1: Hørsel (konsekvenser av hørselstapet):**

- Eleven skal utvikle kunnskap og trygghet, ferdigheter og mestringsstrategier i forhold til eget hørselstap

- **Læringsmål 2: Identitet:**

- Eleven skal bli tryggere på sin identitet og sitt selvbilde, sine meninger og holdninger. Dette skal bli ivaretatt i samspill med andre med lignende funksjonsnedsettelse. Og skape sosiale relasjoner i gruppen, og at dette skal kunne overføres til hjemmeskole

- **Læringsmål 3: Kommunikasjon:**

- Kurset skal bidra til at eleven kan utvikle ferdighet i muntlig og skriftlig fremstilling (lese- og skriveferdigheter)
- Eleven skal få hjelp til å vedlikeholde lytte- og talespråklige ferdigheter

# Kurs 1 hørsel fortsetter (b)

- Hvilke elever deltar
  - Elever fra 4. trinn, med hørselstap og vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 i opplæringsloven
  - *Elever med tilbud om deltidsopplæring kan delta dersom det er plass på kurset*
- Antall elever på hvert kurs
  - Maks 20 elever i gruppen (minimum 5 for at det skal avholdes)
- Antall voksne
  - En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
- Antall ansatte fra Statped
  - To rådgivere på en elevgruppe på 20 elever og en rådgiver på foreldregruppen



# Kurs 1 hørsel fortsetter (c)

- Antall rom
  - Tre rom, samt mulighet for uteareal hvor elevene kan oppholde seg trygt
- Kursets lengde
  - 2 dager (nøyaktig tidsangivelse kommer senere)
- Aktiviteter
  - Dette er under utarbeidelse

Neste lysark framstiller innholdet fra lysark 8 og 9 i tabell

# Kurs 1 hørsel fortsetter (d)

<b>Kurs 1 hørsel forts.</b>	
<b>Hvilke elever deltar</b>	Elever fra 4. trinn, med hørselstap og vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 i opplæringsloven <i>Elever med tilbud om deltidsopplæring kan delta dersom det er plass på kurset.</i>
<b>Antall elever på hvert kurs</b>	Maks 20 elever i gruppen (minimum 5 for at det skal avholdes)
<b>Antall voksne</b>	En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
<b>Antall ansatte fra Statped</b>	To rådgivere på en elevgruppe på 20 elever og en rådgiver på foreldregruppen
<b>Antall rom</b>	Tre rom, samt mulighet for uteareal hvor elevene kan oppholde seg trygt
<b>Kursets lengde</b>	2 dager (nøyaktig tidsangivelse kommer senere)
<b>Aktiviteter</b>	Dette er under utarbeidelse

# Elevkurs nr. 2, hørsel – elever på 7. trinn

- Pedagogisk formål med kurset

- Bidra til økt kunnskap om hørsel og eget hørselstap
- Hjelp elevene til å bli trygge språkbrukere
- At de utvikler sin språklige identitet
- At de kan bruke språk for å tenke, skape mening, kommunisere og knytte bånd til andre
- Utvikle og vedlikeholde ferdigheter som sosiale relasjoner, språk og kommunikasjon
- Bidra til å fremme elevens motivasjon, holdninger og læringsstrategier for å legge grunnlag for læring tilpasset deres egen alder og funksjonsnivå
- Bli tryggere på overgang fra mellomtrinn til ungdomstrinn

# Kurs 2 hørsel fortsetter (a)

- Faglig innhold
  - **Læringsmål 1: Hørsel (konsekvenser av hørselstapet):**
    - Eleven skal utvikle kunnskap og trygghet, ferdigheter og mestringsstrategier i forhold til eget hørselstap
  - **Læringsmål 2: Identitet:**
    - Eleven skal bli tryggere på sin identitet og sitt selvbilde, sine meninger og holdninger. Dette skal bli ivaretatt i samspill med andre med lignende funksjonsnedsettelse og skape sosiale relasjoner i gruppen som kan overføres til hjemmeskole
  - **Læringsmål 3: Kommunikasjon:**
    - Kurset skal bidra til at eleven kan utvikle ferdighet i muntlig fremstilling (lese- og skriveferdigheter)
    - Eleven skal få hjelp til å vedlikeholde lytte- og talespråklige ferdigheter

# Kurs 2 hørsel fortsetter (b)

- Hvilke elever deltar
  - Elever fra 7. trinn, med hørselstap og vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 i opplæringsloven
  - *Elever med tilbud om deltidsopplæring kan delta dersom det er plass på kurset.*
- Antall elever på hvert kurs
  - Maks 20 elever i gruppen (minimum 5 for at det skal avholdes). Det åpnes også opp for elever på 8. trinn dersom plass og/eller stor pågang.
- Antall voksne
  - En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt

# Kurs 2 hørsel fortsetter (c)

- Antall ansatte fra Statped
  - To rådgivere på en elevgruppe på 20 elever og en rådgiver på foreldregruppen
- Antall rom
  - Tre rom med mulighet for å dele opp, samt mulighet for uteareal hvor elevene kan oppholde seg trygt
- Kursets lengde
  - 2 dager (nøyaktig tidsangivelse kommer senere)
- Aktiviteter
  - Dette er under utarbeidelse

Neste lysark framstiller innholdet fra lysark 13 og 14 i tabell

# Kurs 2 hørsel fortsetter (d)

Kurs 2 hørsel, forts	
Hvilke elever deltar	Elever fra 7. trinn, med hørselstap og vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 i opplæringsloven <i>Elever med tilbud om deltidsopplæring kan delta dersom det er plass på kurset.</i>
Antall elever på hvert kurs	Maks 20 elever i gruppen (minimum 5 for at det skal avholdes). Det åpnes også opp for elever på 8. trinn dersom plass og/eller stor pågang.
Antall voksne	En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kurslutt
Antall ansatte fra Statped	To rådgivere på en elevgruppe på 20 elever og en rådgiver på foreldregruppen
Antall rom	Tre rom med mulighet for å dele opp, samt mulighet for uteareal hvor elevene kan oppholde seg trygt
Kursets lengde	2 dager (nøyaktig tidsangivelse kommer senere)
Aktiviteter	Dette er under utarbeidelse

# Elevkurs nr. 3, hørsel – elever på 10. trinn

- Pedagogisk formål med kurset

- Bidra til økt kunnskap om hørsel og eget hørselstap
- Hjelp elevene til å bli trygge språkbrukere
- At de utvikler sin språklige identitet
- At de kan bruke språk for å tenke, skape mening, kommunisere og knytte bånd til andre
- Utvikle og vedlikeholde ferdigheter som sosiale relasjoner, språk og kommunikasjon
- Bidra til å fremme elevens motivasjon, holdninger og læringsstrategier for å legge grunnlag for læring tilpasset deres egen alder og funksjonsnivå
- Bli tryggere på overgang fra grunnskole til videregående skole



# Kurs 3 hørsel fortsetter (a)

- Faglig innhold

- **Læringsmål 1: Hørsel (konsekvenser av hørselstapet):**

- Eleven skal utvikle kunnskap og trygghet, ferdigheter og mestringsstrategier i forhold til eget hørselstap, dele erfaringer med andre, reflektere over egen situasjon og hvilke ferdigheter og strategier som kan/bør anvendes

- **Læringsmål 2: Identitet:**

- Økt kompetanse til å leve og lære med eget hørselstap
- Elevens identitet og selvbilde, meninger og holdninger i samspill med andre de kan sammenligne seg med

- **Læringsmål 3: Kommunikasjon:**

- Tilrettelegging for opplæring, organisering av undervisning og eksamen
- Kjennskap til ulike tekniske hjelpemidler og digitale tjenester
- Valg av videregående opplæring, hva må vi tenke på?

# Kurs 3 hørsel fortsetter (b)

- Hvilke elever deltar
  - Elever fra 10. trinn, med hørselstap og vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 i opplæringsloven
- Antall elever på hvert kurs
  - Maks 20 elever i gruppen (minimum 5 for at det skal avholdes)
- Antall voksne
  - En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
- Antall ansatte fra Statped
  - To rådgivere på en elevgruppe på 20 elever og en rådgiver på foreldregruppen

# Kurs 3 hørsel fortsetter (c)

- Antall rom
  - Tre rom med mulighet for deling, samt mulighet for uteareal hvor elevene kan oppholde seg trygt
- Kursets lengde
  - 2 dager (nøyaktig tidsangivelse kommer senere)
- Aktiviteter
  - Dette er under utarbeidelse

Neste lysark framstiller innholdet fra lysark 18 og 19 i tabell

# Kurs 3 hørsel fortsetter (d)

Kurs 3 hørsel forts	
Hvilke elever deltar	Elever fra 10. trinn, med hørselstap og vedtak om spesialundervisning etter § 5-1 i opplæringsloven
Antall elever på hvert kurs	Maks 20 elever i gruppen (minimum 5 for at det skal avholdes)
Antall voksne	En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
Antall ansatte fra Statped	To rådgivere på en elevgruppe på 20 elever og en rådgiver på foreldregruppen
Antall rom	Tre rom med mulighet for deling, samt mulighet for uteareal hvor elevene kan oppholde seg trygt
Kursets lengde	2 dager (nøyaktig tidsangivelse kommer senere)
Aktiviteter	Dette er under utarbeidelse

# Organisering av tilbudene hørsel – hvor og når?

- Alternativ 1
  - Statped-lokasjon (i høst/vinterferie) overnatting på f.eks. vandrerhjem eller annet rimelig sted
- Alternativ 2
  - Brukerorganisasjonenes lokaler (bør da tilbys overnatting samme sted)
- Alternativ 3
  - Leie lokaler fra folkehøgskole eller leirskole

Statped arrangerte tre store kurs høsten 2022 og vi anser skoleåret 2022/2023 som dekket. Derav vil vi sette opp tilbud høst 2023.

*Statped kan bidra i leie av lokaler og overnatting, men kan ikke dekke reise og diett.*

# ELEVKURS SYN

- Elevkurs på syn tilbys til elever som har rettigheter etter opplæringslovens §2.14
- Sterkt svaksynte og blinde har rett til opplæring i punktskrift, tekniske hjelpemidler og mobilitet dersom de har behov for dette
- Dette er kompensierende ferdigheter og er viktige for at eleven skal få et godt utbytte av opplæringen
- Det overordnede pedagogiske formålet med kursene som tilbys er å være en arena der elevene og foresatte får jobbe med ulike kompensierende ferdigheter som elevene må kunne for å få et godt utbytte av opplæringen.

# Elevkurs nr. 1, syn – elever på 3. til 6. trinn Oslo

- Pedagogisk formål med kurset
  - Øve på synskompenserende ferdigheter med hovedvekt på punktskrift og noe mobilitet- Å lære sammen
  - Møte andre som bruker punktskrift
  - Sosial læring – å være sammen
  - Motivere elever og foresatte
  - Gi foresatte grunnleggende kunnskap om de synskompenserende ferdighetene
  - Få kjennskap til aktiviteter som elev og foresatte kan gjøre sammen

# Kurs 1 syn fortsetter (a)

- Faglig innhold og *eksempler* på aktiviteter
- **Punktskriftaktiviteter**
  - Skriveaktiviteter (elever tar med egen leselest)
  - Lese, småordbøker, bokstavhuset bokstavklosser, perling med punktperler, legobrett, Lego Braille Briks, lage taktile bøker med punktskrift, spille taktile spill, spille lyttespill/lytteleker, introdusere kortskrift
- **Mobilitetsaktiviteter**
  - Under utarbeidelse



# Kurs 1 syn fortsetter (b)

- Hvilke elever deltar
  - Elever 3.- til 6. trinn som bruker punktskrift (og en foresatt)
- Elevgrunnet utgjør p.t. 22 elever
  - 19 elever (+ 3 førpunkt)
- Antall voksne
  - En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
- Antall ansatte fra Statped
  - Avhengig av antall påmeldte. Vi allokere antall ansatte ift dette. Dette inkluderer personer med spisskompetanse på punktskrift og mobilitet for blinde/sterkt svaksynte bl.a.

# Kurs 1 syn fortsetter (c)

- Antall rom
  - Tre rom med mulighet for å dele opp.
- Kursets lengde
  - 2 dager, **11. og 12. mai (torsdag og fredag i uke 19)**
- Aktiviteter
  - Se under faglig innhold og aktiviteter (bilde 23 og 24)

Neste lysark framstiller innholdet fra lysark 25 og 26 i tabell

# Kurs 1 syn fortsetter (d)

Kurs 1 syn forts	
Hvilke elever deltar	Elever 3.- til 6. trinn som bruker punktskrift (og en foresatt)
Elevgrunnlaget utgjør p.t. 22 elever	19 elever (+ 3 førpunkt)
Antall voksne	En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
Antall ansatte fra Statped	Avhengig av antall påmeldte. Vi allokere antall ansatte ift dette. Dette inkluderer personer med spisskompetanse på punktskrift og mobilitet for blinde/sterkt svaksynte bl.a.
Antall rom	Tre rom med mulighet for å dele opp.
Kursets lengde	2 dager, <b>11. og 12. mai (torsdag og fredag i uke 19)</b>
Aktiviteter	Se under faglig innhold og aktiviteter (bilde 21 og 22)

# Organisering av tilbudet – hvor?

- Oslo, Gamle Hovseter vei

*Statped holder lokaler og kan finansiere overnatting, men kan ikke dekke reise og diett.*

# Elevkurs nr. 2, syn – elever på 8. til 10. trinn, Trondheim

- Pedagogisk formål med kurset
- Øve på effektiv bruk av digitale hjelpemidler (som grunnlag for likeverdig deltagelse og utbytte av opplæringen)
- Få kjennskap til digitale læringsressurser og hvordan disse kan brukes i kombinasjon med hjelpemidler
- Sosial læring – lære sammen med andre
- Dele erfaringer i bruk av ulike typer digitale ressurser i kombinasjon med hjelpemidler

# Kurs 2 syn fortsetter (a)

- Faglig innhold og *eksempler* på aktiviteter

Likeverdig deltakelse i og utbytte av opplæringen forutsetter effektiv bruk av digitale verktøy. Kurset skal være en arena for å øve på synskompenserende ferdigheter innen IKT gjennom å:

- Jobbe med digitale verktøy
- Jobbe med digitale læremidler
- Jobbe med digitale læringsressurser

i kombinasjon med datatekniske hjelpemidler

# Kurs 2 syn fortsetter (b)

- Hvilke elever deltar
  - Elever på 8. til 10. trinn som bruker punktskrift (og en foresatt)
- Elevgrunnlaget utgjør p.t 10 elever
  - 8 (+ 2 førpunkt)
- Antall voksne
  - En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
- Antall ansatte fra Statped
  - Avhengig av antall påmeldte. Vi allokere antall ansatte ift dette. Dette inkluderer personer med spisskompetanse på læremidler, bruk av IKT for blinde/sterkt svaksynte bl.a.

# Kurs 2 syn fortsetter (c)

- Antall rom
  - Datarom og ett møterom
- Kursets lengde
  - 2 dager, **7. og 8. september (uke 36)**
- Aktiviteter
  - Se under faglig innhold og aktiviteter (bilde 30)

Neste lysark framstiller innholdet fra lysark 31 og 32 i tabell



# Kurs 2 syn fortsetter (d)

Kurs 2 syn forts	
Hvilke elever deltar	Elever på 8. til 10. trinn som bruker punktskrift (og en foresatt)
Elevgrunnlaget utgjør p.t 10 elever	8 (+ 2 førpunkt)
Antall voksne	En forelder pr elev. Det er foreldrene som har ansvar for sine barn, det blir ikke aktiviteter arrangert av Statped etter kursslutt
Antall ansatte fra Statped	Avhengig av antall påmeldte. Vi allokere antall ansatte ift dette. Dette inkluderer personer med spisskompetanse på læremidler, bruk av IKT for blinde/sterkt svaksynte bl.a.
Antall rom	Datarom og ett møterom
Kursets lengde	2 dager, <b>7. og 8. september (uke 36)</b>
Aktiviteter	Se under faglig innhold og aktiviteter (bilde 24)

# Organisering av tilbudet – hvor?

- Heimdal

*Statped holder lokaler og kan finansiere overnatting, men kan ikke dekke reise og diett.*

# Veien videre

- Presentasjon 15.02.2023
- 14 dagers skriftlig høring
- Høringen sendes nasjonalt brukerråd, samt til brukerråd syn og brukerråd for hørsel, kombinerte sansetap og tegnspråk
- Bearbeidelse og vurdering av innspill
- Sak legges frem for direktørmøtet
- Statped fatter vedtak og meddeler resultatet
- Invitasjon til elevkurs sendes (mars 2023 – datoer er satt for kurs syn)